

CRITICA CINEMA**Marcel·lí Borrell** / opinio@lamanyana.cat

Venjança magnicida

La història. Washington D.C., 1865. El president Lincoln ha estat assassinat per l'actor John Wilkes Booth, alhora s'ha atemptat contra el vicepresident i el secretari d'estat; en el judici contra els conspiradors, l'heroi ianqui Frederick Aiken es designat com a defensor dels acusats, en una causa no gens justa...

La pel·lícula. "La primera víctima en una guerra, és la veritat", deia el congressista demòcrata nord-americà Hiram Johnson en 1917. A *La conspiració*, el liberal Robert Redford (Los Àngeles, 1936) s'aplica a convertir la frase en imatges classicistes, de glamurós clar-obscur (les titil·lants espelmes de la posada en escena tenen perfum simbòlic, o quan l'estètica despulla l'ètica!), que il·luminen un fosc capítol de la jove democràcia USA. L'excusa és el magnicidi del president Abraham Lincoln, que Redford usa amb admirable sentit del compromís personal (actor-director prestigiós que es mulla) per parlar de l'aquí i ara. Les dictatorials irregularitats del judici militar contra els assassins del president, posen en evidència els valors que ha defensat el protagonista del relat, l'heroi ianqui Aiken, que se'n van en orris per allò de la venjança magnicida, és a dir, d'unes Raons d'Estat que mai no tenen cap raó de ser. A 'La conspiració', títol ambigu en grau superlatiu (qui conspira: els sudis-

tes assassins o els ianquis venjatius?), Redford gosa creuar la fina línia vermella del políticament correcte. Vejam: ens remet a la injustícia legal d'un Guantanamo sense garanties demòcrates? O al cas Julian Assange-WikiLeaks i les seves filtracions indiscretas sobre Embolics d'Estat, arreu del món mundial?... El clivellat Robert Redford té bemolls per dir el que pensa. I posar-ho amb enlluernadores ombres. 'La conspiració' conspira. Contra qui?

La conspiració

Director: Robert Redford.
Intèrprets: James McAvoy,
Robin Wright, Kevin Kline,
Tom Wilkinson, Danny
Huston, Colm Meaney. EUA,
2010. 122'. JC Alpicat.

La imatge. Mary Surrat, l'hostalera mare del John, tot fitant els veïns que la miren moment abans de morir a la forca.

La frase. "En temps de guerra, les lleis fan silenci", que adverteix el fiscal. La pregunta bàsica s'imposa ara: quan deixem d'estar en peu de guerra, presidente, in pectore, Mariano Rajoy?!

La recomanació. Anem a pams: a contracor de les fans del Robert que es moria a l'Àfrica. I a favor del Redford que ressuscita la fosca Casa Blanca d'Obama.